

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

56. Iaponiam Chris. supplitiis ardentem noui operarij petunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

55.
Mandari-
tus noui
pompa Chri-
stiana.

ornatus elegancia superbus; sablimis in eo imago Deiparæ, sub elabo-
ratissimo conopœo, accensa circum funalia; odorum largus, & suauissi-
mus suffitus. Ingressi locum Mandarini, mirati omnia, sed præ omni-
bus tabulam, nouitate arcana mysterij, & artis opere spectandam;
hinc Paulus ordiri quod meditatus animo fuerat; quæ Virgo hæc esset
exponere? quod eius archetypum? quis infans papillis affixus Virginis,
& Matris nihilominus intactæ. Postea illato de Veri Dei notitia ser-
mone, de rebus æternis, immortalitate beata & misera, necessitate,
modoque humani generis redempti, sic illam commouit multitudinem
virorum grauium, nemo ut fuit quin imitatus præsentem pronolu-
retur infanti Christo in genua eiusque Matri sanctissimæ, & in re-
demptione illa partem sibi ab iis flagitaret, tum quater humili coepe-
ris proclinatione, fronte humum tangens utrumque adoraret. In per-
legendo autem Regis diplomate, & suspiciendo Mandarini gradum,
nihil nisi aut sanctè aut ciuilitè inductum; de Semideis Sinarum nec
uocem nec spiritum misit, septuaginta musicorum conductæ sympho-
nia; cantus omnes in pœsim de moribus figurati, & inuitamentis ab
virtutes; Regis quidem laudes nefas erat omitti, sed ex iustis Vesi,
rectique finibus descriptæ: intercalaris metri distinguendis cantibus re-
petiti hæc fuit sententia; Cœli Domino laus, cuius hodie monere
Mandarinus Cauche, Bin creatur. Cauche dignitatis est collatæ titu-
lus; Bin familiæ Pauli gentile cognomentum. Persolutis Paulus verba-
nitatum morosarum ritualibus officiis ad Patres adit, & vultus
quem in iis ægrè tenuerat posito sereno laxat animum dolori; miserum
se cum lachrimis vocat, ut quem nouo laqueo ab Rege irreatum,
grati animi ratio, eius obsequiis arctius obligaret, cum è contrario
sibi æquè in votis nihil esset, quàm ut etiam Scizæ qualicumque abiecta
dignitate, priuatus cum Patribus Deo tantum, & sibi vineret. Ignor-
rabat nimirum quantum sibi bonorum noui honoris occasio, esset pe-
ritura, cum postea illum Christianissimi illustrem reum, Mandarinum
Rex deiecit, publica, ut infra narrabitur, deonestatum verberatione.
Nunc illo eiusque similibus auctoritate fisci Christiani, edicto Regio
non magnoperè terretur, sed palam ut ante impudè conspici, fruique
parte non minima pristinz libertatis; quam iis paulò post multum au-
xit aduentus onerariæ Macaensis. Lusitanorum siquidem oratorem,
comitati ad Regem Patres dno illius mansionis, benignè ab eo sunt
habiti, & ampla donati facultat. Caciari publicè habitandi, cui Marti
defuncti Principis Regina suggerente, accessit potestas Patribus vbi-
cumque vellent toto regno degendi. Sed horum numerum ad paucos
redegerat Buzomij raritas, cuius illum Palmerius arguit, quod ea quæ
sibi ardentè, & frustra postulabat, largiùs alijs donaret; nempe illum
vrebatur Iaponiensis Ecclesiæ sanguinariâ ruina, exemplis fortibus cum
verbis non posset, sustentanda. Duos ergo illuc natione Iapones, Eu-
ropæos tres misit, in quibus Maiorica Italus vir Apostolici pectoris.

56.
Iaponiam
Christi sup-
pliciiis ar-
dentem no-
ui operarij
petunt.

& sermone pridem Annamitici expeditissimus; paratam iis suo sumptu nauim Nauclero tradidit, quem ad oras Ranranas fecisse naufragium vidimus. Inter lachrimas diuersas mutuae saluationis, dolebat Buzomius mandato iubentium Cocincina se claudi, arcerique ab sorte cum iis capeffenda; gaudebant isti quod hebdomadam trium velificatione se crederent, Iaponiae oris, & vnâ carnicum manibus sistendos. Sed hæc vota illorum egregia Deus aliò destinabat. Multum maris emensu, vento insuperabili reflante Macaum compelluntur, vbi breui deinde ex iis duo obièrunt P. Baldinotius annos natus septem, & triginta; vnde viginti in Societate; & P. Machi Michaël Iaponius, homo virtutis exercitæ, & operarius infracti laboris; Cocincinae reliquos & Tunchino Palmerius reddidit, abundè vtique perpeffionibus quas tantum deperebant explendos, Christiana re vtrobique, sed in Cocincina calamitosius afflicta; quæ clades proximo anno motæ, duodetricesimo eruperunt deseruntque tandem in Patrum exilia, & stragem illius Ecclesiæ. Primum anni pertinax serenum, negatis eluuiionibus, quibus humus pinguescit vt Ægyptus Nilo, sterilitatem agris, famem populis inuexit; herbæ si quid vsquam surgeret, locustæ vorabant; quas suis quibusdam catminibus idolorum cultores frustra depellere tentabant; Paulus Mandarinus tribus vastissimis ex campis eiecit quos depascabantur infestius; inuitatus enim à Præfecto vrbs vt suum ad hoc cæli Dominum inuocaret, tres aras in iis statuit; orauit aliquamdiu de genibus ad sacram imaginem, solum aqua lustrali modica insperfit, & Dei nomine, cuius essent flagellum, imperauit locustis aliò migrarent. Priore igitur ex campo ventus secum correptas abstulit; ex secundo in syluam se vltro abdidere; ex tertio, mari se mersere; ter iis in locis concionatus de Deo Paulus, nonnullos ad Christum conuertit. Prouinciam Sinoam pestis huius pars minima tetigit; sed iccta est longè grauiori contagiosæ luis plaga, venæni tam exitialis, vt ex pagi vnus recentis hominibus duos solum in viuis reliquerit; ex alio non ita frequenti, vnum hominem, & vnum canem. Tantarum simul tot cladum causam scientiores, & minus impij, facile censabant defectione Solis quæ antecesserat, fuisse cælo, & terris impressam; diis plarique omnes tribuebant, peregrini Dei honore offensis, quem sacris patriis desertis consecrarentur vniuersi. Fame itaque rabiem stimulante horum fontem malorum Patres execrati, obruere Regem supplicibus literis, & flagitare illorum exilium, vt qui essent Regni exitium, & Deorum iram à populo, secum amoturi. Erant hæc fermè de Bönziorum incude tela; quibus dum populus exprobrat inanitatem sacrificiorum, ad tenue saltem calamitatis publicæ leuamentum; retorquebant in nostros hanc impotentiam; dum in regno harerent, Deos quibus stragem Patres indixerant nullis placaminibus mitigandos; non esse id meriti apud Deos, precumque negotium, sed Edicti Regij, & Proscriptionis; hanc omnes modis omnibus vrgebant; Rex trahebat in dies, ne

B. B. b. b.

57.
Locustæ, sic
sterilitas soli
Christi. tri-
buuntur.